

Briuselis, 2023 m. gegužės 12 d.
(OR. en)

9190/23

Tarpinstitucinė byla:
2023/0053(COD)

TRANS 184
CODEC 818

PRANEŠIMAS

---

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato
kam: Nuolatinų atstovų komitetui / Tarybai

Komisijos dok. Nr.: 6795/23 + ADD 1

Dalykas: **Pasirengimas 2023 m. birželio 1 d. įvyksiančiam Tarybos (transportas, telekomunikacijos ir energetika) posėdžiui**

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl vairuotojo pažymėjimų, kuria iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2022/2561, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1724 ir panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/126/EB bei Komisijos reglamentas (ES) Nr. 383/2012

– Politiniai debatai

---

1. 2023 m. birželio 1 d. Tarybos (transportas) posėdyje ministrų bus paprašyta dalyvauti politiniuose debatuose dėl ketvirtos Direktyvos dėl vairuotojo pažymėjimų¹ reformos. Norėdama padėti struktūrizuoti diskusiją, pirmininkaujanti valstybė narė parengė informacinį dokumentą (pateiktą priede) ir klausimus.

---

¹ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl vairuotojo pažymėjimų, kuria iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2022/2561, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1724 ir panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/126/EB bei Komisijos reglamentas (ES) Nr. 383/2012 (dok. ST 6795/23 + ADD 1).

2. Nuolatinių atstovų komiteto prašoma susipažinti su pirmininkaujančios valstybės narės parengtu informaciniu dokumentu, pateiktu šio pranešimo priede, ir perduoti jį Tarybai, kad dėl jo būtų galima surengti pirmiau nurodytus politinius debatus.
-

**Ketvirta Direktyvos dėl vairuotojo pažymėjimų reforma
Transporto ministrų politiniai debatai 2023 m. birželio 1 d.
Tarybos (TTE) posėdyje**

Pagrindiniai faktai

Vairuotojo pažymėjimų taisyklės yra laipsniško ES derinimo, pradėto 1980 m. priėmus pirmąją Direktyvą dėl vairuotojo pažymėjimų, sritis. Paskutinė esminė reforma – trečioji 2006 m. reforma – turėjo būti taikoma valstybėse narėse iki 2013 m. sausio mėn. jos nuostatas perkeltiant į nacionalines taisykles. Pasiūlymą pakeisti direktyvą atliekant ketvirtą reformą Komisija priėmė 2023 m. kovo 1 d. kaip kelių eismo saugumo dokumentų rinkinio dalį, atlikusi vertinimą² ir poveikio vertinimą³.

Bendrieji ES lygmens veiksnių tikslai – pagerinti kelių eismo saugumą ir palengvinti laisvą asmenų judėjimą. Konkretūs veiksmai yra susiję su praktiškai visomis dabartinės direktyvos temomis, visų pirma vairavimo įgūdžių, žinių ir patirties gerinimu, pavojingo elgesio mažinimu, adekvataus vairuotojų fizinio ir psichinio tinkamumo tikrinimu, kovos su klastojimu ir palankiausių pažymėjimų išdavimo sąlygų paieška priemonėmis, administracinio bendradarbiavimo sistema ir laisvo judėjimo kliūčių šalinimu, be kita ko, supaprastinant administracinius procesus ir reikalavimus.

Tarybos parengiamieji organai pasiūlymą pradėjo nagrinėti 2023 m. kovo 8 d. Pirmininkaujanti valstybė narė pradėjo su kompromisiniu pasiūlymu susijusį darbą⁴.

---

² 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/126/EB dėl vairuotojo pažymėjimų vertinimas, SWD(2022) 17 final, papildytas 2021 m. birželio mėn. išorės tyrimu.

³ Dok. ST 6795/23 ADD 2 ir 3.

⁴ Daugiausia dėmesio skirdama 3 ir 4 blokams, kurie apima 8, 10–18 straipsnius ir susijusius priedus.

Kelių eismo saugumas

2017 m. Tarybos išvadose dėl kelių eismo saugumo⁵, kuriose patvirtinta vadinamoji Valetos deklaracija, suformuluoti valstybių narių įsipareigojimai įvairiose veiklos srityse siekiant toliau gerinti kelių eismo saugumą ir sudarytos palankesnės sąlygos Komisijos 2021–2030 m. kelių eismo saugumo politikos programai⁶, kuria Komisija dar kartą įsipareigojo siekti ES vidutinės trukmės tikslo iki 2030 m. 50 proc. sumažinti žūčių ir sunkių sužalojimų skaičių, palyginti su 2020 m., ir pakartojo savo plataus užmojo tikslą, kad žūčių ir sunkių sužalojimų ES keliuose skaičius ne vėliau kaip 2050 m. taptų artimas nuliui (visiškai saugaus eismo vizija).

Direktyva dėl vairuotojo pažymėjimų yra svarbus tos strategijos ramstis ir vienas iš apčiuopiamiausių ramsčių ES piliečiams.

Nauji arba suderinti elementai, be kita ko, apima:

- bent dvejų metų bandomąjį laikotarpį pradedantiesiems vairuotojams, taikomą visų kategorijų vairuotojo pažymėjimams, per kurį vykdoma sustiprinta kontrolė (visų pirma susijusi su vairavimu esant vairuotojui neblaiviam);
- automobilių ir sunkvežimių vairavimą nuo 17 metų su lydinčiu asmeniu, kad būtų įgyta vairavimo patirties;
- reguliaraus motociklų ir lengvųjų automobilių vairuotojo pažymėjimų atnaujinimo laikotarpio pratęsimą iki 15 metų, tačiau numatant trumpesnę laikotarpį tais atvejais, kai vairuotojo pažymėjimo turėtojai sukanka 70 metų, kad būtų galima dažniau vertinti tinkamumą vairuoti;
- sveikatos priežiūros paslaugų išteklių sutelkimą reikalaujant sveikatos įsivertinimo, kaip priemonės, leidžiančios nustatyti, ar prieš išduodant lengvųjų automobilių ir motociklų vairuotojo pažymėjimus reikia atlikti sveikatos patikrinimą;
- ES lygmens (Komisijos) sprendimą dėl trečiosios valstybės kelių eismo saugumo lygio lygiavertiškumo – tuo sudaromos sąlygos visapusiškai pripažįstamam vairuotojo pažymėjimo pakeitimui.

---

⁵ Dok. ST 8666/1/17 REV 1, priimtas 2017 m. birželio 8 d.

⁶ Tolesni žingsniai siekiant visiškai saugaus eismo vizijos (SWD(2019) 283 final).

Atnaujinimas technologiniu požiūriu ir skaitmeninimas

Kaip ir vykdant ankstesnes reformas, dabartines nuostatas reikia atnaujinti atsižvelgiant į technologinę plėtrą. Šis tikslas apima šiuos elementus:

- automatišką lengvųjų automobilių vairuotojo pažymėjimų įsigaliojimą po dvejų metų alternatyviaisiais degalais varomų sunkesnių automobilių atžvilgiu;
- lengvesnes galimybes vairuoti automobilius su rankine pavarų dėže, jei mokymas vyksta transporto priemonėje su automatine pavarų dėže;
- teorijos egzamino išplėtimą, kad jis apimtų požiūrį į pažeidžiamus eismo dalyvius, pavojaus numatymą, riziką, susijusią su vairavimu naudojant pažangiąsias pagalbos vairuotojui sistemas, žinias apie alternatyviaisiais degalais varomų transporto priemonių saugumo aspektus ir vairuotojo elgesį siekiant sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį;
- treniruoklių naudojimą siekiant praktiškai patikrinti reakciją į pavojingas situacijas.

Pagrindinis pasiūlymo modernizavimo elementas – privalomas skaitmeninio vairuotojo pažymėjimo⁷, kuris turėtų būti kompiuterinis ir patikrintas elektroniniu būdu, įvedimas. Tokio pažymėjimo savybės turėtų būti kuriamos kartu su europine skaitmeninės tapatybės dėkle, kad būtų galima naudoti ES skaitmeninę atpažintį visose valstybėse narėse, o to tikslas – apimti internetines paslaugas, judumą ir vairuotojo pažymėjimus, sveikatos priežiūrą, švietimą, skaitmeninius finansus ir kelionės kredencialus. Tikimasi, kad susiję pasiūlymai bus pateikti 2023 m. pabaigoje. Skaitmeninio pažymėjimo turėtojas turėtų turėti galimybę tokį pažymėjimą atnaujinti arba pakeisti Sąjungoje naudodamasis valstybių narių užtikrinamu skaitmeninių paslaugų portalu. Skaitmeniniai vairuotojo pažymėjimai bus išduodami įprasta tvarka, paliekant piliečiams galimybę pasirinkti, ar prašyti fizinio vairuotojo pažymėjimo, ar abiejų šių pažymėjimų.

---

⁷ Vadinamas mobiliuoju vairuotojo pažymėjimu pagal atitinkamą ISO standartą.

Klausimai:

1. Kaip, jūsų nuomone, Direktyva dėl vairuotojo pažymėjimų būtų galima dar labiau prisidėti prie kelių eismo saugumo didinimo Sąjungoje?
  2. Ką manote apie reikalavimą prieš išduodant ar atnaujinant vairuotojo pažymėjimą įsivertinti savo sveikatą?
  3. Ar pasiūlyme numatyti tinkami skaitmeninimo ir prisitaikymo prie technologinės plėtros elementai? Kiek tai susiję su skaitmeniniais vairuotojo pažymėjimais, kas, jūsų nuomone, turėtų būti laikoma pagrindiniais jų rengimo ir įdiegimo elementais (pvz., kiek tai susiję su ES standartais, galimybe kontroliuoti, laipsnišku įvedimu ir laipsnišku fizinių pažymėjimų pakeitimu)?
-